

Розвиток соціальної сфери молодших школярів

1. Басюк Н. А. Формування соціальної компетентності молодших школярів у навчально-виховному процесі початкової школи / Н. А. Басюк, Т. С. Гужанова, Н. Ю. Рудницька // Проблеми освіти: зб. наук. праць.- 2015. - № 84. - С. 10-14.- Режим доступу: <https://eprints.zu.edu.ua/20258/1/Basjuk6.pdf>
2. Бикова, Ольга. Превентивність у формуванні соціальної компетентності : Використання інтерактивних методів / О. Бикова // Соціальний педагог. Шкільний світ. - 2018. - N 8. - С. 34-47.
3. Боровець, Олена Віталіївна. Особливості формування соціальної компетентності молодших школярів / О. В. Боровець, М. В. Демчук // Інноватика у вихованні : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Рівненський державний гуманітарний університет. - Рівне : РДГУ, 2017. - Вип. 5. - С. 109-115.- Режим доступу: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=pednauk_2016_7_25
4. Губарева Д. В. Соціальна компетентність в умовах сучасної початкової школи України / Д. В. Губарева// Вісник університету імені Альфреда Нобеля : збірник наукових праць / Університет імені Альфреда Нобеля (Дніпро). - Дніпро, 2020. - Серія : Педагогіка і психологія, Вип. 1 (19). - С. 27-34. – Режим доступу: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2020/1/4.pdf>
5. Даниско О. Педагогічні умови формування соціальної компетентності школярів засобами фізичної культури / О. Даниско // Естетика і етика педагогічної дії : збірник наукових праць / Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Київ ; Полтава, 2025. - Вип. 32. - С. 111-125.-Режим доступу: <https://aesthetichpedaction.pnpu.edu.ua/article/view/347854/335041>
6. Дзюбка Л.В., Бучма В.В. Врахування соціальної ситуації розвитку молодших школярів у освітніх реформах // Соціальна психологія сьогодні: здобутки і перспективи: матеріали II Всеукраїнського конгресу із соціальної психології (з міжнародною участю) (7–8 листопада 2019 року, м. Київ). Київ, 2019.- С.102-104.- Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718163/1/Врахування%20соціальної%20ситуації%20розвитку%20молодших%20школярів%20у%20освітніх%20реформах.pdf>
7. Киричок, Інна. Педагогічні умови формування соціальної компетенції молодших школярів на уроках літературного читання під час вивчення комічних жанрів / І. Киричок, Д. Четверова, І. Тонконог // Актуальні питання гуманітарних наук = Humanities Science Current Issues : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Дрогобицький державний педагогічний інститут імені Івана Франка. - Дрогобицьк : Гельветика, 2021. - Вип. 38, Т. 1. - С. 211-219. – Режим доступу: https://www.afhn-journal.in.ua/archive/38_2021/part_1/34.pdf

8. Коваленко В. Особливості використання веб-орієнтованих і мультимедійних технологій у формуванні соціальної компетентності молодших школярів / В. Коваленко // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах : Науково-методичний журнал. - 2015. - N 5/6. - С. 3-7.
9. Коваленко К. М. Розвиток здоров'язбережувальної та соціальної компетентностей учнів початкової школи засобами технології "DAILY 3" / К. М. Коваленко // Інноваційна педагогіка : науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - [Одеса] : Гельветика, 2025. - Вип. 87. - С. 52-55. – Режим доступу: <https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2025/87/11.pdf>
10. Коваленко В.В. Формування соціальної компетентності молодших школярів засобами інформаційно-комунікаційних технологій : посібник / за наук. ред. проф. М. П. Лещенко. К., 2017. 192 с.- Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712483/1/Коваленко%20В.В.%20Посібник.pdf>
11. Ковальова, Оксана Анатоліївна. Проблема визначення поняття "соціальний інтелект" у психологічній науці / О. А. Ковальова // Освіта та розвиток обдарованої особистості. - 2015. - N 10. - С. 10-14. - Бібліогр. в кінці ст.- Режим доступу: <https://otr.iiod.gov.ua/images/pdf/2015/10/04.pdf>
12. Ковальчук О. Формування соціальної компетентності в учнів початкових класів на уроках "Я досліджую світ" / О. Ковальчук // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. - Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. - № 3 (107). - С. 404-413.- Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=pednauk_2021_3_38
13. Коча І. А. Інновації у формуванні соціальної та громадянської компетентностей молодших школярів на засадах концептів Нової української школи / І. А. Коча, А. О. Лагойський // Педагогічний альманах = Pedagogical almanac : збірник наукових праць / Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради. - Херсон, 2021. - Вип. 50. - С. 23-31. – Режим доступу: <https://pedalmanac.site/index.php/main/article/view/296/236>
14. Кравцевич Н. С. Підходи до визначення соціальної компетентності / Н. С. Кравцевич // Мова і культура / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Наук. вид. - Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008 = Язык и культура. - Вип. 10, Т. 12 (112). - С. 220-224.
15. Кулакова Л. М. Формування соціальної компетентності молодших школярів в умовах освітньо-виховного процесу / Л. М. Кулакова // Наукові записки Національного університету "Острозька академія" : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України (Київ), Національний університет "Острозька академія" (Острого). - Острого, 2022. - Серія : Психологія, Вип. 14. - С. 65-69.- Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Nznuoapp_2022_1_4_12
16. Ляшенко, Валерія. Сутність поняття "соціальна компетентність" у психолого-педагогічній літературі / В. Ляшенко // Особлива дитина: навчання і виховання : науковий, навчальний, інформаційний журнал. - 2021. - N 3 (103). - С. 29-36. – Режим доступу: https://ojs.csnukr.in.ua/index.php/Exceptional_child/article/view/77

17. Маркотенко Т. С. Формування соціальної компетентності молодших школярів як завдання громадянської освітньої галузі в умовах нової української школи / Т. С. Маркотенко, Л. В. Мельник // Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія.- 2025.- № 3.- С. 178-184.- Режим доступу: <https://journals.megu.rovno.ua/index.php/ped-psyh/article/view/106/102>
18. Паршикова, Олена. Застосування комунікативно-ігрових прийомів у формуванні міжкультурної комунікативної компетентності молодших школярів / О. Паршикова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка / М-во освіти і науки України, Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. - Тернопіль, 2017. - Серія : Педагогіка, Вип. 4. - С. 34-41. - Бібліогр. в кінці ст.- Режим доступу: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/pedagogic/2017/ped_4_2017.pdf
19. Починок, Євгенія. Педагогічні умови формування соціальної компетентності молодших школярів / Є. Починок, І. Гусейнова // Естетика і етика педагогічної дії : збірник наукових праць / Національна академія педагогічних наук України (Київ), Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Київ ; Полтава, 2023. - Вип. 28. - С. 251-259. – Режим доступу: <https://aesthetichpedaction.pnpu.edu.ua/article/view/293196>
20. Радченко, Анна. Роль критичного мислення у формуванні соціальної компетентності дітей молодшого шкільного віку / А. Радченко // Освіта в часи кризи: інновації, стійкість та український досвід : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 3 жовтня 2025 року) : збірник тез / Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Педагогічний факультет, Громадська організація "Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної і позашкільної освіти", Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки. - Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. - С. 392-395. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/5acf3b6a-d5d9-4614-8f36-f6c07e858e21>
21. Холковська І. Л. Соціальна компетентність як умова успішної самореалізації особистості / І. Л. Холковська // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Міністерство освіти і науки України, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. - Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. - Серія : Педагогіка і психологія, Вип. 47. - С. 63-67.- Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=%D0%9669898:%D0%9F%D0%B5%D0%B4.%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85./2016/47
22. Шевченко Ю.В. Поняття «соціальна компетентність» у психологічній літературі / Ю. В. Шевченко // Габітус = Habitus : науковий журнал з соціології та психології / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - Одеса, 2021. - Вип. 26. - С. 133-137.- Режим доступу: <https://habitus.od.ua/journals/2021/26-2021/26.pdf>
23. Шевченко Ю.В. Структура розвитку соціальної компетентності у дітей молодшого шкільного віку / Ю. В. Шевченко // Габітус = Habitus : науковий журнал з соціології та психології / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - Одеса, 2021. - Вип. 32. - С. 141-145.- Режим доступу: <https://habitus.od.ua/journals/2021/32-2021/24.pdf>

24. Шевченко, Юлія. Соціальна компетентність молодших школярів: зміст і практики / Ю. Шевченко // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови = Education of Persons with Special Needs: Ways of Development : науково-методичний збірник / Національна академія педагогічних наук України, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка. - Київ : ФОП Симоненко О. І., 2022. - Вип. 20. - С. 140-155. – Режим доступу: <https://spp.org.ua/index.php/journal/article/view/208>
25. Шуневич О. М. Взаємозв'язок розвитку наскрізного вміння читати з розумінням та соціальної компетентності на уроках української мови в НУШ / О. М. Шуневич // Інноваційна педагогіка : науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - [Одеса] : Гельветика, 2025. - Вип. 87. - С. 94-98. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/5acf3b6a-d5d9-4614-8f36-f6c07e858e21>
26. Юрченко О. Структура соціальної компетентності молодшого школяра / О. Юрченко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. - Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. - № 7 (61). - С. 224-233.- Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=pednauk_2016_7_25